

Mindre udvaskning fra økologer

Kvælstofudvaskningen er mindre på økologiske end på konventionelle malkekvægbrug. På planteavlsbedrifter er niveauet nogenlunde ens

■ Hvordan er det nu med kvælstofudvaskningen på økologiske brug? Udvasker økologer mere eller mindre kvælstof end deres konventionelle naboer? Det er et af de spørgsmål, der kan give anledning til mange diskussioner. En af myterne omkring økologisk jordbrug er, at man ikke kan styre næringsstofferne særlig præcist, og derfor bør det give anledning til større udvaskning. Men det er ikke korrekt.

Nye samlede resultater viser, at økologiske malkekvægbrug udvasker ca. 40 procent mindre kvælstof end de konventionelle malkekvægbrug, mens kvælstofudvaskningen på økologiske og konventionelle planteavlsbrug i gen-

nemsnittet er ens. Disse resultater omkring kvælstofudvaskning og økologisk jordbrug er nu samlet og udgivet i en artikel på engelsk, der er tilgængelig i Organic Eprints (<http://orgprints.org/4637>)

Effektiv udnyttelse

Hvordan kan det så være, at de økologiske malkekvægbrug har lavere udvaskning af kvælstof end de konventionelle? I udgangspunktet har økologiske kvægbrug færre dyr per hektar. Men denne forskel alene forklarer ikke den lavere udvaskning, idet konventionelle kvægbrug med cirka 1,0 dyreenhed per hektar stadig har en større kvælstofudvaskning.

Størstedelen af forklaringen ligger i, at økologerne ikke importerer så meget kvælstof til bedriften som deres konventionelle naboer, der indkøber handelsgødning. Men producerer økologerne så ikke mindre mælk og får lavere udbytter? Jo, mælkepro-

duktionen og udbytterne er en smule lavere, men ikke så meget, at det modsvarer den lavere udvaskning. Det kvælstof, der kommer ind på bedriften, bliver simpelthen udnyttet mere effektivt, så der ikke tabes så meget kvælstof i systemet.

På planteavlsbrug udnyttes det kvælstof, der kommer ind på bedriften, til gengæld ikke mere effektivt hos økologerne, hvilket medfører, at kvælstofudvaskningen i sidste ende er den samme på konventionelle og økologiske planteavlsbrug.

Forskellen mindskes

Der er dog ingen grund til at hvile på laurbærrene som økologisk kvægbruger. Kvælstofudnyttelsen, især for de konventionelle kvægbrug, er blevet bedre i løbet af årene, hvilket har resulteret i, at forskellen i kvælstofudvaskning mellem de konventionelle og økologiske brug er blevet mindre. Hvis økologiske kvægbrug

■ FORSKNING

Nyt fra
Forskningscenter for
Økologisk Jordbrug



Marie Trydeman Knudsen,
Forskningscenter for
Økologisk Jordbrug

skal holde forspringet, skal der arbejdes på sagen – og der er stadig plads til forbedringer og mere effektiv udnyttelse af kvælstoffet generelt set. Husk på, at kun knap 25 procent af det kvælstof, der tilføres malkekvægbedriften, kan genfindes i mælken og de solgte afgrøder.

Både økonomisk og miljømæssigt er det uhensigtsmæssigt at tabe kvælstof – det skulle meget hellere omdannes til ydelse og udbytte. Der er altså gode grunde til at forsøge at holde på kvælstoffet for eksempel ved hjælp af effektive efterafgrøder.